

Lectura fàcil

Itinerari

Conflictes

De l'exposició

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”

IVAM

EXEMPLAR DE CONSULTA
TORNA'M A L'EIXIDA

L'**IVAM** vol que les persones amb dificultats de comprensió tinguen accés a la cultura.

Per això fa anys que treballa amb Plena inclusió Comunitat Valenciana. Aquesta organització treballa pels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Plena inclusió Comunitat Valenciana ajuda l'**IVAM** a posar en marxa el seu pla d'accessibilitat universal.

L'equip d'accessibilitat cognitiva de Plena inclusió Comunitat Valenciana ha adaptat i validat aquest document en lectura fàcil.

La lectura fàcil és una forma d'escriure textos de manera més senzilla perquè es compreguen millor.

La lectura fàcil és bona per a moltes persones. Per exemple:

- Per a persones amb discapacitat intel·lectual.
- Persones que venen d'altres països i no coneixen l'idioma.
- Turistes.
- Persones majors.
- O persones a les quals els costa llegir.

IVAM: és el nom d'aquest museu. I significa Institut Valencià d'Art Modern.

La Col·lecció de l'IVAM fins hui

és el títol d'una exposició que mostra un conjunt d'obres que són de l'IVAM.

Pots veure aquesta exposició de 2 formes:

- Visitar les diferents sales i veure totes les obres que formen l'exposició.
- Triar un **itinerari** i veure només les obres que formen part d'eixe **itinerari**.

L'exposició té 4 **itineraris** diferents.

En aquest document tens l'explicació de l'**itinerari** que es diu **Conflictes**.

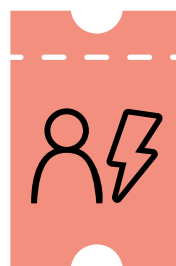
Conflicte és una situació en la qual hi ha desacords o enfrontaments entre persones, grups o idees.

Les obres de l'IVAM mostren situacions de violència, injustícia i lluita.

L'art servix per a recordar els problemes del passat. I pensar en els problemes del present. Per això, amb aquest **itinerari** pots recordar els conflictes que vivim al llarg del temps des del segle 20 fins hui en dia.

Itinerari: és un recorregut pel museu, que mostra diverses obres sobre el mateix tema.

Les obres de l'**itinerari Conflictes** les trobaràs perquè tenen aquest dibuix en color rosa en el terra de la sala.

I les obres en lectura fàcil de cada **itinerari** les trobaràs perquè també tenen este dibuix en el terra de la sala.

Has de buscar els dos dibuixos junts per a trobar les obres en Lectura Fàcil.

Recorregut

Aquesta exposició està en les galeries 4 i 5.

Cada galeria té 5 sales.

Per a passar d'una galeria a una altra
travessaràs unes portes.

Visitaràs un total de 10 sales.

Veuràs noms d'algunes obres

que són un poc complicats.

I alguns estan en un altre idioma.

No busques el significat del títol.

Allò més important és que entengues l'obra

i el missatge que ens mana el seu artista.

Els conflictes poden ser de molts tipus.

Per exemple, socials, polítics o culturals.

I aquests conflictes afecten

a la vida de les persones,

als seus drets

i a la seua manera de viure.

SALA 1

El conflicte en l'art

A principis del segle 20, l'art va canviar molt.

Apareixen nous grups d'artistes
que volen canviar l'art tradicional.

Estes persones es diuen avantguardistes.

L'art tradicional és l'art que es basa en normes
antigues i formes clàssiques.

Els avantguardistes volen canviar la manera
d'entendre l'art,
i el seu paper en la societat.

En aquella època, hi ha molts conflictes.

l'art d'eixe moment s'usava com
una forma de canvi i protesta.

l a partir d'eixe moment van nèixer nous moviments
artístics
que usen l'art per a canviar allò tradicional.

A la sala 1 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Carlo Carrà.

Títol de l'obra: **Guerrapittura**

De l'any 1915.

Aquest llibre està en una **vitrina**.

És d'un artista futurista.

El Futurisme és un moviment artístic
que valora la tecnologia, la velocitat de producció
i els canvis en la societat.

Artista: Carlo Carrà.

Títol de l'obra: **Guerrapittura**

De l'any 1915.

Vitrina: és un moble
amb un vidre que
conté objectes
importants de
l'exposició.
Per exemple llibres.

En aquesta obra apareixen idees polítiques d'aquest moviment artístic.

L'artista usa paraules, símbols i textos amb formes desordenades.

Mostra la guerra com una força que pot canviar la societat.

■ Artista: George Grosz.

Títol de l'obra: **Hintergrund**

De l'any 1928.

Artista: George Grosz.

Títol de l'obra: **Hintergrund**

De l'any 1928.

Aquesta obra forma part del Dadaisme berlinès.

El Dadaisme berlinès és un moviment artístic que sorgix durant la Primera Guerra Mundial.

Aquest art critica la guerra, la societat i el sistema econòmic del moment.

A aquesta agitació se li podria dir la tempesta Dadà.

Amb aquest nom es vol expressar que va ser un moviment molt fort, crític i amb molta protesta.

El Dadaisme usa diverses tècniques per a difondre les seues idees polítiques:

- **Collage.**
- **Fotomuntatge.**
- **Gravat.**
- Revistes.

Alguns artistes dadaistes són: George Grosz i John Heartfield.

Collage: és unir imatges o materials en una sola obra.

Fotomuntatge: és unir diverses fotografies en una sola imatge.

Gravat: és una tècnica especial per crear imatges.

En els dibuixos de George Grosz
veiem persones amb molt de poder.
Per exemple, militars, polítics i sacerdots.

La sèrie critica els problemes de la societat,
les injustícies i els mals comportaments
de totes aquestes persones.

Sala 2

Guerra i revolució al país dels tsars

Aquesta sala tracta sobre la guerra, la **revolució**
i els canvis polítics a Rússia.

Rússia es deia el país dels **tsars**.
I els **tsars** tenien tot el poder polític.

Amb eixe sistema polític, moltes persones
vivien en condicions molt dures.
Per eixe motiu, en 1917,
es produeix la Revolució d'Octubre.
i molts artistes canvien el seu art.

Alguns artistes treballen per a donar suport
al nou sistema polític.
Aquest nou sistema és la Unió Soviètica.
Els feien obres d'art
que mostraven eixe suport polític.

Revolució: és
un canvi ràpid i
important en el
sistema polític.

Tsars: eren els
emperadors
que governaven
Rússia.

A la sala 2 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Aleksandr Ródtxenko.

Títol del cartell:

El acorazado Potemkin.

De l'any 1926.

Aquest artista va crear cartells per al cinema.

L'obra que veiem d'Aleksandr Ródtxenko

és un cartell per a la pel·lícula

que es titulava **El acorazado Potemkin**

del director Sergei Eisenstein.

Artista: Aleksandr Ródtxenko.

Títol del cartell:

El acorazado Potemkin.

De l'any 1926.

L'obra és un exemple

del **Constructivisme rus**.

Aquest cartell forma part del nou art

que dona suport al nou sistema polític.

Constructivisme rus:

és un moviment artístic

que utilitza imatges

simples i clares amb

missatges polítics.

- Artista: Vladímir Maiakovski.

Títol de l'obra: **Agencia Telegráfica Rusa.**

En el context de la revolució,

aquest artista dona suport al nou sistema polític.

L'artista va fer cartells on usa l'humor

per a fer crítiques als enemics del govern.

Dona suport a la revolució amb el seu art.

Sala 3

Imatges per al camp de batalla

Durant la Guerra Civil espanyola s'usaven com a **propaganda** política:

- Els cartells i el cinema.
- La ràdio i les revistes

Artistes i dissenyadors treballaven per a diferents bàndols polítics. Les imatges es convertixen en una forma de lluita política.

A la sala 3 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Josep Renau.
Títol de l'obra: **Los 13 Puntos Negrín.**
De l'any 1938.

Aquesta obra és un conjunt de **fotomuntatges**.

L'objectiu de l'obra és:

- Defendre la unitat de les forces democràtiques.
- I fer front als sistemes polítics amb idees extremes.

Les forces democràtiques són grups que donen suport a la democràcia. La democràcia és un sistema polític en el qual les persones poden triar els representants de la societat.

Propaganda: és un missatge que intenta convèncer la gent.

Artista: Josep Renau.
Títol de l'obra:
Los 13 Puntos Negrín.
De l'any 1938.

Fotomontaje: és unir diverses fotografies en una sola imatge.

Alguns líders polítics
amb idees extremes van ser:

- Stalin, de la Unió Soviètica.
- Mussolini, d'Itàlia.
- Hitler, d'Alemanya.

■ Artista: Pere Català Pic.

Títol de l'obra: **Aixafem el feixisme.**

De l'any 1936.

Aquesta obra és un fotomuntatge.
Mostra una espardenya llauradora
que xafa una esvàstica nazi.

Una espardenya llauradora
és un tipus de sabata senzilla
que s'usa al camp.

L'esvàstica nazi és un símbol
per a donar suport al nazisme.

El nazisme són idees polítiques
que van existir a Alemanya.
El seu líder va ser Hitler.

El nazisme defenia que unes persones
eren superiors a altres persones.
I les discriminaven pel seu origen,
religió o idees.

Per això, aquesta obra
va ser un símbol de lluita
contra el **feixisme**.

Artista: Pere Català Pic.

Títol de l'obra: **Aixafem el feixisme.**

De l'any 1936.

Feixisme: és una
forma de govern on la
gent no té ni drets ni
llibertat.
Per exemple, el
nazisme és una forma
de feixisme.

Sala 4

Monstres

Aquesta sala tracta de les conseqüències de la Segona Guerra Mundial.

Després de la guerra, molts artistes mostren en les seues obres el dolor i l'impacte que va deixar aquest tipus de conflictes.

Molts artistes creen figures diferents o deformades. Amb elles expressen diverses idees:

- Com va canviar la vida després de la guerra.
- I també mostren la violència i el mal que es va produir.
- Una nova manera de veure les persones.

A la sala 4 hi ha 1 obra en lectura fàcil:

■ Artista: Lucebert.

Títol de l'obra: **Triomfator.**

De l'any 1968.

La pintura ens mostra la victòria de la guerra des d'una perspectiva diferent.

Usa personatges deformats i rars. Això ens fa sentir incòmodes. I ens fa pensar en la violència i el desastre de la guerra.

Artista: Lucebert.

Títol de l'obra: **Triomfator.**

De l'any 1968.

Sala 5

Dolor i violència

Aquesta sala tracta del dolor i la violència després de la Segona Guerra Mundial. I també mostra com era la vida a Espanya durant la **dictadura** de Franco.

Molts artistes mostren el dolor amb el seu art. I ens fan pensar en els problemes de la societat.

Les seues obres busquen diferents maneres d'expressar les experiències humanes. Per exemple, les emocions i situacions que van viure les persones.

A la sala 5 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Antonio Saura.
Títol de l'obra: **Crucifixió**.
De l'any 1959.

Aquesta pintura representa Jesucrist **crucificat**.

L'artista mostra a Jesucrist amb un cos i un rostre molt deformat. La imatge ens transmet sofriment.

L'artista usa una figura religiosa per a representar el dolor i la violència que poden patir els éssers humans.

Dictadura: és un sistema polític en què una persona o grup específic té el poder de la societat.

Artista: Antonio Saura.
Títol de l'obra: **Crucifixió**.
De l'any 1959.

Crucificat: vol dir que està clavat a una creu.

- Artista: Robert Frank.
- Títol de l'obra: **The Americans**.
De l'any 1959.

Pots veure aquest llibre obert en una **vitrina**.
Aquesta obra junta diverses fotografies
d'un viatge pels Estats Units.
Les imatges mostren
situacions reals de la vida.

Entre totes estes fotografies veiem:

- **Trolley**, New Orleans.
- **Political Rally**, Chicago.

Les imatges mostren problemes
que hi havia en la societat en eixa època.
Per exemple, la **segregació racial**.

Sempre es tenia una imatge positiva
dels Estats Units després de la guerra.
Amb aquesta obra es mostra una realitat diferent.

Sala 6

Cròniques incompletes de la realitat

Una crònica és una manera de contar situacions o
experiències que han passat.
El títol d'aquesta sala ja ens diu
que no sempre coneixem tota la realitat.

Artista: Robert Frank.
Títol de l'obra: **The Americans**.
De l'any 1959.

Vitrina: és un moble
amb un vidre que
conté objectes
 importants de
l'exposició.
Per exemple llibres.

Segregació racial:
significa separar
les persones
segons el seu origen
o color de pell.
És una manera
de discriminar.

A vegades, la història es conta
des d'un sol punt de vista.
I queden moltes coses sense explicar.

Aquesta sala tracta dels canvis
socials i polítics dels anys 60.
En eixa època, moltes persones participaven
en protestes per a defensar els seus drets
o demanar canvis.

Molts artistes usaven les seues obres
per a enviar missatges a la societat
i expressar les seues opinions.

I es van formar 2 grups d'artistes a València.
Els seus noms són:

- Equipo Crónica.
- Equipo Realidad.

Aquests artistes feien obres
sobre temes polítics i socials.
I mostren diferents
punts de vista sobre el franquisme.

El franquisme va ser una **dictadura** a Espanya.

A la sala 6 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Eduardo Arroyo.
Títol de l'obra: **José María Blanco White
amenazado por sus propios seguidores
en el mismo Londres.**
De l'any 1978.

Dictadura: és un
sistema polític en què
una persona o grup
específic té el poder de
la societat.

Artista: Eduardo Arroyo.
Títol de l'obra: **José María Blanco
White amenazado por sus propios
seguidores en el mismo Londres.**
De l'any 1978.

Aquesta pintura recupera la figura de l'escriptor José María Blanco White. L'escena recorda les pel·lícules de misteri i de crim.

L'obra tracta de l'**exili polític**. Ens fa pensar en les dificultats que van passar totes eixes persones.

- Artistes: Equipo Realidad.
Títol de l'obra: **Aviones bombardeando los alrededores de Oviedo nº 2**.
De l'any 1973.

Aquesta imatge està relacionada amb la Guerra Civil Espanyola. Aquests artistes usen les fotografies i dibuixos de còmic per criticar la guerra i l'exèrcit.

Sala 7

Qüestionar el poder i les normes

Qüestionar significa preguntar-se si alguna cosa és correcta o justa.

Aquesta sala mostra obres que critiquen algunes formes de poder i algunes normes de la societat.

Exili polític: és quan una persona ha de marxar del seu país per motius polítics.

Artistes: Equipo Realidad.
Títol de l'obra: **Aviones bombardeando los alrededores de Oviedo nº 2**.
De l'any 1973.

En els anys 60, alguns artistes feien obres sobre diversos temes:

- Qui pren les decisions en la societat.
- Com influïxen els mitjans de comunicació.
- Com usem els espais de les ciutats i de la natura.
- El cos i la identitat.
- La igualtat entre dones i homes.

A la sala 7 hi ha 4 obres en lectura fàcil:

■ Artistes:

- Antoni Miralda.
- Benet Rosell

Títol de l'obra: **París, la Cumparsita.**
De l'any 1972.

Artistes:

Antoni Miralda i Benet Rosell

Títol de l'obra:

París, la Cumparsita.

De l'any 1972.

Aquesta obra té un vídeo i altres elements.

Per exemple, un mapa que no està pensat per orientar-se.

L'obra es crea a partir d'una celebració que es va fer als carrers de París.

Aquesta celebració és el que es veu en el vídeo.

Els artistes usen l'humor per a criticar el **militarisme**.
I també a les persones amb molt de poder.

Militarisme: és donar molta importància a l'exèrcit i als valors militars en la societat.

- Artista: Gordon Matta-Clark
Títol de l'obra: **Underground Paris: Notre Dame.**
De l'any 1977.

L'artista va explorar el **subsòl** de París.
L'artista mostra que una ciutat
no sols està formada per edificis.

Està formada per la història
i les persones que van viure en ella.

També veiem una part de la sala
que tracta de l'**explotació de la naturalesa**.
I de les desigualtats socials.

Veiem algunes obres
sobre aquests temes:

- Artista: Robert Smithson.
Títol de l'obra: **Spiral Jetty.**
De l'any 1970.

Aquesta obra es va fer en un paisatge natural.
L'artista crea una gran espiral
amb pedres i terra.

L'obra ens fa pensar en els canvis
que les persones fan al territori.
També dels problemes que apareixen
quan es produeixen eixos canvis.

Artista: Gordon Matta-Clark
Títol de l'obra: **Underground Paris: Notre Dame.**
De l'any 1977.

Subsòl: és baix el
sòl de la superfície
de la ciutat.

Explotació de la naturalesa: significa
utilitzar els recursos
naturals d'una
zona per obtenir
beneficis.

- Artista: Sebastião Salgado.
Títol de l'obra: **Serra Pelada. Brasil.**
De l'any 1986.

Són fotografies que mostren una **mina** del Brasil.

Les imatges mostren que aquest és un treball molt dur.

I també mostren que aquesta activitat té un impacte molt gran sobre:

- La naturalesa.
- El territori.
- I la vida de les persones.

Artista: Sebastião Salgado.
Títol de l'obra: **Serra Pelada. Brasil.**
De l'any 1986.

Mina: és un lloc on s'extrauen materials de la terra.

Sala 8

Pràctica i representació del cos

En aquesta sala veiem altres conflictes. Per exemple, sobre el cos, la identitat i la igualtat de gènere.

Veiem algunes obres sobre aquests temes:

- Artista: VALIE EXPORT.
Títol de l'obra: **EROS/ION 1- 4.**
Entre 1971 a 1996.

Aquesta artista va rebutjar el cognom que va rebre del seu pare i del seu marit. I va inventar-se el seu propi nom.

Artista: VALIE EXPORT.
Títol de l'obra: **EROS/ION 1- 4.**
Entre 1971 a 1996.

Amb aquesta acció va demostrar la seua independència.
També va voler dir a la societat que les dones poden prendre les seues pròpies decisions.

Estes fotografies mostren una acció.
La idea principal de l'obra és mostrar la independència de les dones.

L'artista usa la seua pròpia experiència per a expressar aquesta idea.
I també usa el seu cos per a denunciar la violència que patixen les dones.

■ Artista: Dara Birnbaum

Títol de l'obra: **Technology/Transformation: Wonder Woman.**
Entre 1978 a 1979.

Aquesta obra usa imatges d'una sèrie de televisió.
Aquesta sèrie es deia Wonder Woman.
L'artista canvia estes imatges i crea un nou missatge al públic.

L'obra ens fa pensar en la imatge de la dona als mitjans de comunicació.
Per exemple, els mitjans de comunicació són el cinema o les revistes.

L'artista critica el paper de la dona en els mitjans de comunicació.
Perquè les dones ixen com a personatges secundaris en la societat.

Sala 9

La crisi de la SIDA

Hi ha un virus que es transmet per fluids corporals que es diu **VIH**. Aquest virus ataca les defenses del cos humà. Aquest virus pot provocar una malaltia que es diu SIDA.

La crisi de la SIDA va demostrar que algunes persones eren més **vulnerables** a contagiar-se d'aquesta infecció.

Moltes persones infectades van patir **exclusió social**. També hi havia molt d'**estigma**. I tota aquesta crisi va influir en l'art dels anys 80 i 90.

A la sala 9 hi ha 3 obres en lectura fàcil.

- Artista: Pepe Espaliú.
Títol de l'obra: **Carrying 1**.
De l'any 1992.

Aquesta instal·lació està relacionada amb una acció de l'artista. En aquesta acció, altres persones l'ajudaven i el portaven en braços.

VIH: significa Virus de la Immunodeficiència Humana.

Vulnerable: significa estar més en risc de danys o problemes.

Exclusió social: és quan a algunes persones se les retira de la societat.

Estigma: és quan algú és rebutjat per ser diferent. O perquè té una malaltia.

Artista: Pepe Espaliú.
Títol de l'obra: **Carrying 1**.
De l'any 1992.

Aquesta obra ens recorda:

- Que les persones necessiten l'ajuda d'altres persones.
- Que algunes persones poden sentir-se soles.
- I que les persones amb el virus van passar per moltes dificultats, com les persones **homosexuals**.

Homosexual: una persona a qui li agraden altres persones del mateix sexe, i manté relacions sexuals o emocionals amb ells o elles.

Entre els anys 80 i 90,
les persones s'unixen un poc més.
Hi ha més comunicació i relacions entre països.
A aquest procés se li va dir globalització.

En eixe moment, alguns artistes
mostren llocs, persones i històries
que abans es veien menys.

Algunes d'estes obres són:

- Artista: Ursula Schulz-Dornburg.
Títol de l'obra: **Der Tigris des alten Mesopotamien, Irak.**
De la sèrie **Verschwundene Landschaften.**
De l'any 1980.

Aquestes imatges mostren
paisatges i llocs reals.
El riu Tigris està en un lloc
molt important per a la història.

Artista: Ursula Schulz-Dornburg.
Títol de l'obra: **Der Tigris des alten Mesopotamien, Irak.**
De la sèrie **Verschwundene Landschaften.**
De l'any 1980.

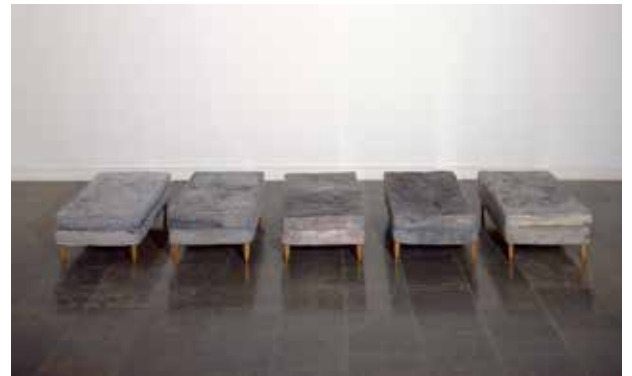
Aquesta zona ha patit guerres i conflictes.
L'obra ens mostra que els llocs
poden canviar amb el temps.
L'artista relaciona aquests canvis
amb la història i les guerres.

■ Artista: Guillermo Kuitca.

Títol de l'obra:

Sin título (5 camitas)

De l'any 1992.

Aquesta obra mostra llits amb mapes.
L'obra unix la vida personal
amb els desplaçaments.

Artista: Guillermo Kuitca.

Títol de l'obra: **Sin título (5 camitas)**

De l'any 1992.

Tracta de com les persones
poden sentir-se connectades.
Fins i tot quan es troben
en llocs llunyans.

Sala 10

El conflicte com a part de la vida

En aquesta sala es mostra que els conflictes
han existit sempre i continuen existint hui.

Per exemple:

- Guerres.
- Violència.
- Persones que s'han d'anar d'un país.
- Problemes d'identitat.

A la sala 10 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Miriam Cahn.

Títol de l'obra: **O.T.**

De l'any 2018

Aquesta obra mostra figures humanes però difícils de reconèixer.

Els cossos apareixen deformats o incomplets.
L'escena és una situació de dolor
o una situació perillosa.

L'obra representa els resultats de la guerra:

- Danys emocionals.
- Danys físics.

■ Artista: Martha Rosler.

Títol de l'obra: **Point and Shoot,**
de la serie **House Beautiful.**

Bringing the War House.

De l'any 2008.

Aquesta obra unix imatges de guerra
amb imatges de revistes.
Estes revistes mostren una vida còmoda
i plena de coses que tots volen tindre.

L'artista junta estes imatges
per a crear un **contrast**.

Artista: Miriam Cahn.

Títol de l'obra: **O.T.**

De l'any 2018

Artista: Martha Rosler.

Títol de l'obra: **Point and Shoot,**
de la serie **House Beautiful.**
Bringing the War House.

De l'any 2008.

Contrast: Això passa
quan 2 coses molt
diferents apareixen
junes.

L'obra mostra que:

- Mentre algunes persones viuen en plena comoditat, altres patixen la guerra.
- Els mitjans de comunicació mostren la guerra com una cosa llunyana.
- Veiem la guerra de manera distinta quan la patixen els altres.

Exposició:

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”

Del 17 de juny 2026 al 23 d'abril 2028

Comissariat:

- Blanca de la Torre
- Marta Arroyo
- Ramon Escrivà
- Mª Jesús Folch
- Yolanda Franco
- Teresa Millet
- Sandra Moros
- Josep Salvador

Un text adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

Més informació en: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

Institut Valencià d'Art Modern. Centre Julio González

Guillem de Castro, 118. 46003 València

Contacte: educacio@ivam.es. T. 963 176 627

GENERALITAT
VALENCIANA

IVAM

